

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Š., nar. X., bytom O., zastúpeného *JUDr. Máriou Kozákovou*, advokátkou so sídlom *Kysucká č. 14, Košice*, proti žalovanému **Krajskému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru v Košiciach**, so sídlom Komenského 52, Košice, o preskúmanie potvrdenia o skončení služobného pomeru z 15. februára 2011, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, č. k. 7S/36/2011-57 z 09. novembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach, č. k. 7S/36/2011-57 z 09. novembra 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) zastavil konanie o preskúmanie potvrdenia o skončení služobného pomeru Š., zo dňa 15. februára 2011.

Rozhodol tak po tom, čo z administratívneho spisu zistil, že žalovaný doručil žalobcovi dňa 16. februára 2011 potvrdenie o skončení služobného pomeru, v ktorom poukázal na ustanovenie § 61 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 315/2001 Z. z.“ alebo „zákon o HaZZ“), ktorým súčasne oznámil a potvrdzoval, že služobný pomer žalobcu skončil podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. c/ zákona č. 315/2001 Z. z. dňom 15. februára 2011.

Krajský súd vychádzajúc z obsahu spisového materiálu, že žaloba bola podaná na Krajskom súde v Košiciach dňa **31. marca 2011**, konštatoval s poukazom na ustanovenie § 158 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z., že v danom prípade ide o deklaratórne rozhodnutie žalovaného, ktorým potvrdzoval skončenie služobného pomeru žalobcu, teda týmto rozhodnutím sa zasiahlo do práv žalobcu, teda považoval toto rozhodnutie za preskúmateľné

súdom, avšak s poukazom na ustanovenie § 158 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z., mal za to, že v danom prípade jednomesačná lehota na podanie žaloby na súd od doručenia deklaratórneho rozhodnutia žalovaného žalobcovi uplynula dňa 15. marca 2011, ktorý pripadol na pracovný deň – utorok.

Vzhľadom na to, že žalobca podal žalobu osobne na súde dňa 31. marca 2011, je podľa názoru krajského súdu zrejmé, že žaloba bola podaná oneskorene.

Rozhodnutie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil ustanovením § 246c ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. c/ OSP vychádzajúc z toho, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie namietajúc, že krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď konanie zastavil. Rozhodnutie preto žalobca považuje za nepreskúmateľné, nezrozumiteľné, lebo nie je jasné, akými úvahami sa súd riadil pri hodnotení dôkazov.

Žalobca vytýkal krajskému súdu, že si osvojil poslednú časť vyjadrenia žalovaného o jednomesačnej lehote, keď konanie zastavil, pričom vo svojom zdôvodnení sa nevyjadril, ako sa vysporiadal s právami žalobcu, napr. v zmysle § 154 zákona č. 315/2001 Z. z., keď mu neodpustil zmeškanie lehoty pre absenciu poučenia.

Ďalej žalobca poukázal na názor Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Hasičského a záchrannárskeho zboru zo dňa 29. apríla 2011 a na to, že odporca (*správne žalovaný*), sa na pojednávaní zrazu domáhal premlčania pre zmeškanie jednomesačnej lehoty, pričom nezdôvodnil súdu, prečo napadnuté rozhodnutie nemá náležitosti v zmysle § 150a ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z..

Podľa žalobcu potvrdenie o skončení služobného pomeru zo dňa 15. februára 2011 nemá náležitosti v zmysle citovaného ustanovenia zákona a hlavne neobsahuje poučenie o odvolaní, poukazoval pritom na ustanovenie § 154 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z. a na to, že v uvedenom potvrdení nie je poučenie o jeho právach, rovnako poučenie neobsahujú odpovede na jeho listy z 18. februára 2011 a 29. marca 2011.

Žalobca tiež vytýkal krajskému súdu, že neskúmal prečo, odporca (*správne žalovaný*), keď považoval „potvrdenie“ za právoplatné rozhodnutie v zmysle §-u 158 ods. 1, 2 zákona č. 315/2001 Z. z., odvolanie navrhovateľa (*správne žalobcu*) neposudzoval, v zmysle ďalších ustanovení citovaného zákona a nepoučil ho o jeho právach, ba naopak poučil ho, že potvrdenie nepodlieha odvolaciemu ani preskúmvaciemu konaniu.

Takýmto nerovnakým prístupom k hodnoteniu práv, keď jednému účastníkovi, i keď nevie zdôvodniť svoj nárok, (keď si protirečí, keď tvrdí, že potvrdenie

nie je preskúmateľné), súd mu ich prizná a o právach druhého účastníka sa vôbec v konaní nezmieňuje a v rozsudku neposudzuje ako hrubé porušenie jeho ústavných práv konať pred súdom.

K uvedenému poukázal na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžo/75/2010, s ktorého závermi sa stotožňuje a tvrdí, že zastavením konania bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Zastavením konania krajský súd podľa žalobcu zmaril posudzovanie a rozhodnutie v merite veci, keď v týchto dňoch sa pripravovalo v parlamente prijatie novely zákona.

Súdiac z uvedenej situácie sa zákon rôzne aplikuje v praxi, pričom v súčasnosti pri tak vysokej nezamestnanosti je podstatná súdom garantovaná zákonnosť.

Žalobca uviedol, že ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodne tak, že krajský súd má v konaní pokračovať, považuje za rozhodujúce posúdiť a rozhodnúť o nasledovnom:

1. či mu bol správne potvrdený dátum ukončenia služobného pomeru,
2. či mu bol správne uvedený dôvod ukončenia služobného pomeru.

Uviedol, že naďalej tvrdí, že v čase vydania potvrdenia o skončení služobného pomeru neexistoval žiadny dôvod na jeho ukončenie. Neporušil citované ustanovenie zákona, lebo ten nehovorí o forme, ako má príslušník v takýchto situáciách komunikovať s osobným úradom. Zaužívanou praxou je komunikácia prostredníctvom priameho nadriadeného, ktorý je vždy ako prvý informovaný.

Ďalej poukázal na skutočnosť, že odporca (*správne žalovaný*) nedisponuje žiadnym vnútorným predpisom, ktorým by predchádzal nesprávnym výkladom ustanovenia zákona. Túto skutočnosť zneužíva vo svoj prospech v závislosti od okolností, ktoré sa mu hodia.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že Krajskému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru v Košiciach bol dňa 15. februára 2011 doručený právoplatný rozsudok Okresného súdu v Trebišove sp. zn. 51/120/2010-76 zo dňa 07. októbra 2010.

Na základe uvedeného rozsudku bolo preukázateľne zistené, že príslušník Š. bol dňa 07. októbra 2010 Okresným súdom v Trebišove právoplatne odsúdený za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/ Trestného zákona.

S poukazom na § 63 ods. 1 písm. c/ zákona č. 315/2011 Z. z. žalovaný uviedol, že sa jedná o skončenie služobného pomeru príslušníka Hasičského a záchranného zboru priamo zo zákona – „*ex lége*“. V prípade uvedeného spôsobu skončenia služobného pomeru, je služobný úrad Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru povinný

postupovať v súlade s § 63 ods. 2 zákona č. 315/2011 Z. z. a vydať písomné potvrdenie o skončení služobného pomeru.

Podľa žalovaného uvedené potvrdenie je oznámením o skutočnosti, ktorá nastala zo zákona a nemá konštitutívny charakter. Nejedná sa o rozhodnutie, ako výsledok konania podľa § 150 a nasl. zákona č. 315/2011 Z. z., a teda neobsahuje ani poučenie o odvolaní. Podľa žalovaného zákon č. 315/2011 Z. z. v danom prípade odvolanie nepripúšťa.

Takto potom, ak Krajský súd v Košiciach svojim rozhodnutím č. 7S/36/2011-57 zo dňa 09. novembra 2011 rozhodol, že písomné potvrdenie o skončení služobného pomeru vydané podľa § 63 ods. 2 zákona č. 315/2011 Z. z. je deklaratórnym rozhodnutím, ktoré je preskúmateľné súdom je potrebné na základe uvedenej skutočnosti aplikovať ustanovenie § 158 ods. 2 zákona o HaZZ o jednomesačnej lehote na podanie návrhu na preskúmanie právoplatného rozhodnutia súdom.

Z vyššie uvedeného ide o prekluzívnu lehotu ustanovenú priamo v zákone č. 315/2011 Z. z., zmeškanie ktorej má za následok zánik práva na preskúmanie rozhodnutia. Keďže žalobca danú lehotu zmeškal, žalovaný považuje jeho tvrdenia uvedené v odvolaní za právne irelevantné.

Dňa 09. februára 2012, bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručené písomné vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaného, v ktorom o. i. uviedol, že žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 09. januára 2012 odcitoval zákon s „dovykladaním“ jeho obsahu vo svoj prospech.

Tiež poukázal na to, že ustanovenie § 158 ods. 2 č. 315/2001 Z. z. zákona hovorí o jednomesačnej lehote, ale od doručenia rozhodnutia odvolacieho orgánu. Ak taký orgán nie je pri tomto inštitúte „potvrdenie“, tak podľa žalobcu ho nemožno aplikovať na jeho prípad a dovykladať jednomesačnú lehotu.

Podľa žalobcu, ak je pravda, k čomu sa žalobca prikláňa a tvrdí, že lex speciális nemá konanie vo veci „potvrdenia o skončení služobného pomeru“, tak nastupuje lex generalis, a to v § 250b OSP je dvojmesačná lehota, lebo prvým a posledným orgánom, ktorý vo veci jednal je krajské riaditeľstvo. Teda dvojmesačná lehota mu mala uplynúť 15. apríla 2011. Žalobu podal 29. marca 2011, a preto lehotu v zmysle OSP dodržal.

Na záver svojho odvolania žalobca uviedol, že zo zákona mu nezanikol služobný pomer a dôvodom nemôže byť strata bezúhonnosti, ani porušenie pracovnej disciplíny, pretože trestný register má čistý. Zotrval na svojom tvrdení, že mu bolo súdom odňaté právo konať a obhajovať si svoje práva.

Na základe z hora uvedeného navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7S/36/2011 zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

Náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP preskúmal napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné priznať úspech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) z pripojeného spisu krajského súdu a administratívneho spisu žalovaného zistil, že žalobca sa domáhal preskúmania zákonnosti potvrdenia žalovaného Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Košiciach o skončení služobného pomeru na základe zákona podľa § 63 ods. 1 písm. c/ zákona č. 315/2011 Z. z..

Uvedené potvrdenie prevzal žalobca 15. februára 2011, pričom správnu žalobu podal osobne na Krajskom súde v Košiciach dňa 31. marca 2011.

Služobný pomer sa skončí aj na základe zákona (§ 63 zákona č. 315/2011 Z. z.).

Podľa § 63 ods. 1 písm. c/ zákona č. 315/2011 Z. z. sa služobný pomer príslušníka končí nadobudnutím právoplatnosti rozsudku, ktorým bol príslušník odsúdený za úmyselný trestný čin proti slobode a ľudskej dôstojnosti.

Podľa § 63 ods. 2 zákona č. 315/2011 Z. z. písomné potvrdenie o skončení služobného pomeru na základe zákona obsahuje deň, ktorým sa služobný pomer skončil a dôvod skončenia služobného pomeru.

Podľa § 244 ods. 1 v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postup, sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti OSP (*rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov*) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 OSP).

Podľa § 247 ods. 3 OSP predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Predmetom súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva v zmysle § 244 OSP sú rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy. Týmito orgánmi sa rozumejú:

- a) orgány štátnej správy,
- b) orgány územnej samosprávy,
- c) orgány záujmovej samosprávy, ak tak ustanovuje osobitný zákon (predovšetkým orgány rôznych profesijných komôr (napr. Slovenská komora exekútorov, Slovenská komora audítorov a pod.),
- d) ďalšie právnické osoby, ako aj fyzické osoby, ak im zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb (napr. Národná banka Slovenska, **Hasičský a záchranný zbor**, rozpočtové a príspevkové organizácie na úseku sociálnych služieb, stanice technickej kontroly, Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky a iné).

V zmysle odporúčania Rady Európy (89)8, ktoré upravuje súdnu ochranu poskytovanú v správnych záležitostiach, „termín správny akt znamená v súlade s rezolúciou (77)31 o ochrane jednotlivca vo vzťahu k správnym aktom správnych orgánov každé jednotlivé opatrenie, alebo rozhodnutie prijaté pri výkone správy verejným orgánom, ktoré priamo zasahuje do práv, slobôd alebo záujmov osôb“. Musí teda ísť o individuálny správny akt vo vzťahu k subjektom práva, ktorým sa ukladajú práva, povinnosti, prípadne sa zasahuje do slobôd alebo záujmov týchto subjektov.

Nie je rozhodujúce ani to, že správne orgány niekedy rozhodujú aj o právach a povinnostiach súkromnoprávneho charakteru. Pri správnych orgánoch pod bodom c) a d) je podmienkou súdneho prieskumu, že musia rozhodovať v oblasti verejnej správy. V pochybnostiach treba preskúmať najmä to, či práva alebo povinnosti, ktorých

sa rozhodovanie takých orgánov dotýka, má verejnoprávnu povahu, prípadne aspoň zmiešanú verejnoprávnu a súkromnoprávnu povahu.

Podľa platnej právnej úpravy rozhodnutiami správnych orgánov preskúmateľnými v správnom súdnictve sa rozumejú individuálne správne akty,

- ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb,
- ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky môžu byť predmetom preskúmania súdom i rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, ak sa dotýkajú, alebo ak sa môžu dotknúť práv a právom chránených záujmov fyzických osôb.

Podľa § 158 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. právoplatné rozhodnutie vo veciach služobného pomeru podľa tohto zákona je preskúmateľné súdom.

Návrh na preskúmanie právoplatného rozhodnutia vo veciach služobného pomeru sa musí podať **do jedného mesiaca odo dňa doručenia rozhodnutia odvolacieho orgánu** (§ 158 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z.).

Podľa § 250b ods. 1 OSP žaloba sa musí podať **do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni**, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

Skutočnosť, že napadnuté potvrdenie poučenie o možnosti jeho preskúmania súdom neobsahuje, na tomto závere nič nemení, keďže v danom prípade nebolo vydané rozhodnutie podľa § 150 a 150a zákona č. 315/2001 Z. z., ale **potvrdenie deklarujúce skončenie služobného pomeru**, na základe skutočnosti predpokladanej zákonom podľa § 63 zákona č. 315/2001 Z. z., pri ktorých tento zákon využitie opravných prostriedkov neumožňuje.

Podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky krajský súd pochybil, keď včasnosť podania žaloby na preskúmanie potvrdenia o skončení služobného pomeru posúdil podľa ustanovenia § 158 ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z. a konanie vo veci zastavil.

Vychádzajúc z uvedeného ako aj z ustanovenia § 247 ods. 3 OSP bolo v preskúmvanej veci potrebné aplikovať lehotu podľa ustanovenia § 250b ods. 1 OSP, ktorá

je dvojmesačná a počíta sa od doručenia rozhodnutia správneho orgánu, ktorý rozhodoval v poslednom stupni (t. j. v danom prípade v jedinom stupni).

V žalobcovom prípade zákonná lehota podľa Občianskeho súdneho poriadku bola dodržaná, keď žalobca osobne podal žalobu na Krajský súd v Košiciach dňa 31. marca 2011.

Preto zastavenie konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 15. februára 2011 z dôvodu oneskorene podanej žaloby nemá oporu ani v zákone č. 315/2001 Z. z. ani v Občianskom súdnom poriadku a treba ho považovať za rozporné s právom na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach o zastavení konania podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a vec mu vrátil na nové konanie (§ 221 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), v ktorom vec meritórne prejedná a o nej rozhodne. V novom rozhodnutí krajský súd rozhodne aj o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o u z n e s e n i u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková